

Mirjam Oldenhave

De levens van Lanya (2023)

N2

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Het boek vraagt geen grote bereidheid van lezers vanaf N1. Op de kaft staat een zwart-wittekening van Lanya en op de achterflap wordt vermeld dat haar verhaal waargebeurd is, wat sommige lezers zal aanspreken.
	Interesses	<i>De levens van Lanya</i> is geschikt voor lezers die graag iets willen leren over andere culturen en/of houden van probleembeoeken.
	Algemene kennis	Niet vereist.
	Specifieke literaire en culturele kennis	Het verhaal zal ver afstaan van lezers die zijn opgegroeid in de westerse wereld. Kennis over gangbare normen en waarden in islamitische landen (bijvoorbeeld het nederig opstellen tegenover ouders) helpt bij het verhaalbegrip.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Geen probleem vanaf N1. Het vocabulaire is passend bij de zestienjarige Lanya die het verhaal vertelt.
	Zinsconstructies	Geen probleem vanaf N1. Over het algemeen korte zinnen.
	Stijl	Oldenhave heeft het verhaal samen met Lanya geschreven en dit is terug te zien in de stijl. Die past namelijk bij hoe een tienermeisje schrijft: er worden veel gevoelens en gedachten van Lanya beschreven op een rechttoe-rechtaan-manier. Deze beschrijvingen helpen met name N1- en N2-lezers Lanya beter te begrijpen. N3-lezers kunnen iets extra's missen in de stijl.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	Hoewel het karakter van hoofdpersoon Lanya goed is uitgewerkt, zal het voor lezers van alle niveaus lastig zijn om zich in haar in te leven, omdat haar leefwereld ver van de gemiddelde westerse lezer afstaat. N1-lezers zullen vooral zien dat Lanya worstelt met allerlei omstandigheden, waardoor Lanya's innerlijke worsteling hun ontgaat. Hierbij is een opdracht gemaakt (N1). N2- en N3-lezers zullen (iets) beter doorhebben waarom Lanya bepaalde keuzes maakt.
	Aantal karakters	Naast Lanya spelen Lanya's familieleden en de familie van haar toegewezen man Mamo een rol in het verhaal. Daarnaast zijn pleegmoeder Ella en Lanya's kinderen Sumaya en Miran belangrijke personages. Zij zijn allen flat characters.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen de karakters	Als Lanya in een opvanglocatie terecht komt, maakt ze een grote ontwikkeling door: ze leert zichzelf kennen en maakt haar eigen keuzes. Als ze terugkeert naar

		haar ouders, wordt deze ontwikkeling eigenlijk tenietgedaan. Met name N1-lezers, maar ook N2- en misschien zelfs N3-lezers zullen het heel moeilijk vinden om te begrijpen dat Lanya weer bij haar ouders gaat wonen. N3-lezers zullen het beste door hebben dat ze niet anders kan vanwege de cultuur waarin ze is opgegroeid. Hierbij is een opdracht gemaakt (N3).
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	Het verhaal bevat voldoende actiespanning om de N1-lezer door te laten lezen. De psychologische spanning omtrent Lanya's geestelijke gesteldheid is interessant voor N2- en N3-lezers.
	Structuur	Het verhaal bestaat uit twintig korte hoofdstukken die allemaal een titel hebben.
	Chronologie	Geen probleem vanaf N1. Het verhaal wordt grotendeels chronologisch verteld en het wordt duidelijk vermeld wanneer er wordt teruggeblikt of een tijdsprong wordt gemaakt.
	Verhaallijn(en)	Eén verhaallijn over het leven van Lanya. Geen probleem vanaf N1.
	Perspectief	Ik-perspectief vanuit Lanya. Het perspectief helpt de lezer zich te verplaatsen in Lanya.
	Betekenis	N1-lezers zullen dit op waarheid gebaseerde verhaal lezen als een indrukwekkend levensverhaal van een Irakees-Nederlands meisje. Ze zullen aan het denken worden gezet over keuzes die Lanya maakt. N2-lezers zullen zien dat Lanya's keuzes beïnvloed worden door haar ouders en de cultuur waarin ze is opgegroeid. Aan het eind van het verhaal schrijft Lanya over de therapie die ze volgt. De N2-lezer kan zich afvragen welke invloed de therapie op Lanya heeft. Hierbij is een opdracht gemaakt (N2). N3-lezers focussen zich waarschijnlijk vooral op de ontwikkeling die Lanya doormaakt in het verhaal en zal benieuwd zijn naar hoe Lanya zich ontwikkelt ná het verhaal.
Auteur docentinfo		Ymkje Visser